

Gdańsk, 02.11.2015 r.

Informacja o sytuacji w rolnictwie na koniec października 2015 r.
Dane meteo październik 2015

Średnie temperatury na wysokości 2 metrów		
I dekada	9,5	°C
II dekada	6,7	°C
III dekada	7	°C
Średnia miesięczna	7,7	°C na wys. 2 metrów

Opady w miesiącu		
I dekada	0,2	mm
II dekada	24,6	mm
III dekada	2,8	mm
Suma opadów	26,6	mm

Najwyższa temperatura	04.10.2015	23,6 °C
------------------------------	-------------------	----------------

Najniższa temperatura	10.10.2015	-3,2 °C
------------------------------	-------------------	----------------

I Produkcja roślinna
Zboża, rzepak, kukurydza

Październik to kolejny miesiąc intensywnych prac polowych. Rolnicy koncentrowali się na dokończeniu zbiorów kukurydzy na kiszonkę, wykopkach buraków cukrowych, a w połowie miesiąca na zbiorach kukurydzy na ziarno, które coraz powszechniej jest zakiszane w rękawach foliowych.

Po zakończeniu zbiorów rolnicy przygotowywali pole do siewu pszenicy ozimej, która jako jedyny gatunek zbóż toleruje późniejszy termin siewu.

W woj. pomorskim zasiano zboża ozime na powierzchni 252 305 ha. W tym najczęściej pszenicy; na powierzchni 111 389 ha, to jest 97% zaplanowanej powierzchni o 6 500 ha mniej niż w ubiegłym roku. Żyto na pow. 66 248 ha, pszenżyto na pow. 51 761 ha, oraz jęczmień oz. na pow. 12212 ha. Plan zasiewów ostatnich trzech gat. zbóż nie odbiega istotnie od planu z 2014 r.

Większość biur powiatowych PODR informuje o dobrym stanie zbóż ozimych zasianych jeszcze we wrześniu. Wschody są wyrównane a siewki roślin są w fazie 4-6 liści tj. wytworzyły drugie rozkrzewienie. Weszły zatem w fazę odpowiednią dla tej pory roku. Jedynie w powiatach tczewskim, kwidzińskim, słupskim odnotowano nierównomierne wschody zbóż ozimych spowodowane brakiem opadów i chłódami. Dopiero opady deszczu, które wystąpiły w połowie października znacznie poprawiły stan ozimin. Zboża ozime zasiane na początku października są w fazie 2-go liścia (w końcu miesiąca) a zatem nie weszły w fazę krzewienia. Takie opóźnienie w fazach rozwoju nie jest groźne dla pszenicy którą wysiewa się w listopadzie po zbiorze buraków cukrowych. Jednak jest niekorzystne dla pozostałych gatunków ozimych szczególnie sianych po 10 października. Na wielu plantacjach ozimin wykonuje się opryski herbicydowe, szczególnie przeciwko miotle zbożowej.

W woj. pomorskim rzepak ozimy zasiano na pow. 48 388 ha, ok. 2 000 ha więcej niż w roku ubiegłym. Najwięcej rzepaku zasiano w powiatach: malborskim - 6900 ha, kwidzińskim - 5690 ha, sztumskim - 4791 i słupskim - 4660 ha. Stan plantacji rzepaku ozimego jest na ogół dobry, pomimo że we wszystkich powiatach, w których uprawia się rzepak informowano o złych wschodach z powodu suszy. Pierwsze znaczące opady deszczu wystąpiły pod koniec września i radykalnie poprawiły kondycję roślin. Pod koniec października rośliny rzepaku wytworzyły po 6-8 liści w rozecie i zakryły powierzchnię pola. Na wcześniej posianych plantacjach rzepaku stwierdzono skutki żerowania pchełki. Jednak na większości plantacji sianych na początku września nie stwierdzono konieczności wykonania oprysku insektycydowego, ze względu na małą aktywność szkodników podczas chłodnej pogody. Na wielu plantacjach (ok. 10%) zaobserwowano bardzo złe wschody występujące pasowo.

Do połowy października zakończono zbiory kukurydzy na kiszonkę. Średnie plony zebrane z całej zaplanowanej pow. (16176 ha) w woj. pomorskim wyniosły 38,32 t/ha i są niższe od ubiegłorocznych (49 t/ha). Najwyższe plony odnotowano w pow. sztumskim - 54t/ha, kwidzińskim - 48t/ha i puckim - 50t/ha. Najniższe plony zebrano w bytowskim i słupskim ok. 38t/ha.

Kukurydza na ziarno w woj. pomorskim zajmowała pow. 4 423 ha. Średnie plony zebrane z 64% pow. obsianych w całym województwie, wyniosły 6,28 t/ha i były niższe od ubiegłorocznych (6,82 t/ha). Pierwsze meldunki informują o wysokich plonach w pow.: tczewskim - 11 t/ha, nowodworskim - 8 t/ha i sztumskim - 8 t/ha. Niskie plony uzyskano w pow. człuchowskim i słupskim. Duża różnica w plonach ziarna kukurydzy wynikała z różnej dostępności do wody. Na glebach cięższych, żyzniejszych i niżej położonych kukurydza plonowała lepiej od rosnącej na glebach lżejszych, ale zdarzały się plantacje, które plonowały lepiej pomimo lżejszych gleb, jednak tam zastosowano ponadprzeciętne nawożenie organiczne i mineralne.

Ceny zbóż są nieco wyższe od ubiegłorocznych notowanych w październiku.

Ceny zbóż nadesłane przez Biura Powiatowe PODR.

Gatunek	Pszenica konsumpcyjna	Pszenica paszowa	Pszenżyto	Jęczmień	Owies	Rzepak	Kukurydza	Żyto
Cena w zł/t	670-680	620-640	570	580	490	1580-1600	700-710	500-510

Podsumowując można stwierdzić, że plantacje rzepaku ozimego są mniej rozwinięte niż w zeszłym roku, ponadto zdecydowanie więcej plantacji charakteryzuje się nierównomiernymi wschodami. Zboża ozime są również mniej rozwinięte jednak weszły równomiernie. O niższej ocenie ozimych w porównaniu do zeszłego roku zdecydowała susza, która opóźniła przygotowanie pól pod zasiewy, a potem długo utrzymująca się niższa temperatura z przymrozkami.

II Produkcja zwierzęca

Rynek mleka i żywca wołowego

Sytuacja w gospodarstwach zajmujących się produkcją mleka nie uległa poprawie. **Według Głównego Urzędu Statystycznego średnia cena skupu mleka w Polsce we wrześniu 2015 roku wyniosła 108,79 zł/1 hl i była niższa o 12,7% niż we wrześniu 2014 r. i o 0,9% większa od ceny**

wypłaconej w sierpniu 2015 r. (107,81 zł/1 hl). W woj. pomorskim średnia cena skupu mleka we wrześniu wynosiła 104,16 zł/1 hl i była wyższa o 1,86 % od średniej ceny w sierpniu (102,26 zł/1 hl). To drugi miesiąc w którym cena zwyżkowała. W obecnej chwili wiele gospodarstw produkuje na granicy opłacalności. W dalszym ciągu utrzymuje się zróżnicowanie zależne od mleczarni i od wielkości dostaw. Ceny kształtują się na poziomie 0,80 zł/l do 1,2 zł/l. W najgorszej sytuacji są mniejsze gospodarstwa, bo te uzyskują najniższą cenę oraz te, które w ostatnich latach poczyniły duże inwestycje, a teraz muszą spłacać kredyty. Dodatkowo sytuację gospodarstw zajmujących się hodowlą bydła mlecznego i mięsnego pogorszyła susza. Rolnicy wykorzystują dość dobre warunki pogodowe i wypasają jeszcze bydło. Pod koniec miesiąca w wielu gospodarstwach zbierana była jeszcze trawa na sianokiszonki, aby poprawić bilans paszowy i choć w niewielkim stopniu złagodzić skutki suszy. W hodowli bydła mięsnego w ostatnich miesiącach sytuacja cenowa się nie zmieniła. Ceny kształtują się na poziomie: za MBO w granicach od 6,00 zł do 7,50 zł/kg netto, na eksport od 8,00 zł do 9,00 zł netto za 1 kg. Cielęta w obrocie pomiędzy gospodarstwami osiągają cenę od 700 zł do 1200 zł za 1 szt. Cena jałówek ras mięsnych do dalszego chowu kształtuje się na poziomie od 11,00 do 13 zł/kg.

Rynek żywca wieprzowego

W miesiącu październiku ceny żywca wieprzowego były poniżej opłacalności produkcji, przy czym w pierwszej dekadzie z tendencją wzrostową, w następnych wyraźnie spadkową. Ceny kształtowały się na poziomie od 3,60 zł do 4,06 zł /kg. Przeciętnie płacono od 3,80 zł do 3,90 zł za 1 kg żywca. Podaż krajowych tuczników jest znacznie niższa niż w roku ubiegłym, ubojnie masowo ściągają żywca z krajów nadbałtyckich.

Sytuacji w trzodzie nie poprawiają stosunkowo niskie w tym okresie ceny zbóż paszowych, gdyż koncentraty i soja którymi uzupełnia się białko w paszach znacznie podnoszą koszty żywienia. Rolnicy z uwagą słuchają szkoleń z zakresu żywienia zwierząt monogastrycznych rodzimymi roślinami strączkowymi, widząc w tym możliwość obniżenia kosztów żywienia, oraz zagospodarowania plonu. Rolnicy ze względów spełnienia wymogów zazielenienia uprawiają często rośliny strączkowe.

Wielu rolników planuje dalsze ograniczenie hodowli trzody chlewnej albo wręcz jej zaprzestanie. Niektórzy rozważają możliwość wstawienia w to miejsce bydła opasowego. Wyrazem tego jest wyraźny spadek ceny prosiąt na rynku np. Żukowo 200-230 zł /para.

Ceny osiągane za tuczniaki odbiły się na popycie i cenie materiału hodowlanego. W kilku przypadkach dobrzy hodowcy chcą odchodzić od produkcji materiału hodowlanego a nawet w ogóle trzody chlewnej nie widząc możliwości utrzymania rodzin z tej gałęzi produkcji.

Rolnicy informowani są o możliwości starania się o dopłaty z PROW 2014-2020 z programu Modernizacja gospodarstw rolnych, na budynki inwentarskie – rozwój produkcji prosiąt. Zabierają głos w dyskusji i podkreślają zbyt duże ryzyko rynkowe – przy tej gałęzi produkcji, przy tak niestabilnym rynku.

Średnie ceny netto zakupu świń rzeźnych za wagę żywą za okres: 2015.10.19 - 2015.10.25

Daty podane w tabeli oznaczają końcowy dzień analizowanego tygodnia (poniedziałek - niedziela).

CENA [zł/kg]		
MAKROREGIONY	2015-10-25	2015-10-18
POLSKA	4,39	4,41
REGION PÓLNOCNY	4,40	4,46
REGION ŚRODKOWO-WSCHODNI	4,47	4,47
REGION POŁUDNIOWO-WSCHODNI	4,36	4,40
REGION ZACHODNI	4,30	4,32

Obliczane na podstawie cen za żywca wg masy poubojowej ciepłej (MPC) przy użyciu współczynnika wydajności rzeźnej podawanego przez GUS (0,78).
Dane z MRiRW - ZSRIR

Ceny żywca (netto) w woj. pomorskim 29.10.2015 r.

Lp.	Powiat	Cena w zł/kg żywca		
		wieprzowego	wołowego	drobiu
1	Człuchów	3,60-3,90	6,50-7,50	-
2	Słupsk	-	0,00	3,40
3	Gdańsk	3,70	6,50	-
4	Tczew	3,80	4,5- 6,5	-
5	Starogard Gdański	3,80	6,30-7,00	-
6	Kościerzyna	3,70-3,80	6,20-7,20	-
7	Chojnice	3,80	5,50-7,50	-
8	Kartuzy	3,70	6,50	3,50
9	Wejherowo	3,80	7,00	-
10	Puck	3,60	-	-
11	Kwidzyn	3,90	6-7,0	-
12	Nowy Dwór Gdański	3,90	6,90 - 7,40	-
13	Sztum	4,06	6,00-6,80	-

III. Inne spostrzeżenia, problemy

- ✓ Od 19 października do 17 listopada br. BR Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przyjmują wnioski z Działania: "Modernizacja gospodarstw rolnych" w ramach poddziałania "Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych" finansowanego z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020. Ze względu na niekorzystne warunki rynkowe, zainteresowanie jest niewielkie.
- ✓ Od 16 października do 30 listopada 2015r. ARiMR wypłaca zaliczki w wysokości 50%, na poczet **jednolitej płatności obszarowej, płatności dodatkowej, płatności do roślin wysokobiałkowych oraz płatności do owoców miękkich**. Biorąc pod uwagę planowane stawki wyżej wymienionych form wsparcia, płatności zaliczkowe w kampanii 2015 r. wyniosą:
 1. ok. **227 zł/ha** w przypadku jednolitej płatności obszarowej,
 2. ok. **86 zł/ha** w przypadku płatności dodatkowej,

3. ok. **211 zł/ha** w przypadku płatności do roślin wysokobiałkowych oraz
4. ok. **460 zł/ha** w przypadku owoców miękkich (truskawek i malin).

Zaliczki są wypłacane rolnikom, którzy nie zostali objęci kontrolami na miejscu i do których nie mają zastosowania zmniejszenia, wykluczenia i inne kary administracyjne oraz odliczenia, o których mowa w art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego

- ✓ Kredyty z dopłatą agencyjną są dostępne, lecz rolnicy nie korzystają z nich ze względu na duże obciążenie dotychczasowymi kredytami.

